

Проект „ПРАВОСЪДИЕ БЛИЗО ДО ХОРАТА: втора фаза”

Препоръки от Анализ по темата за прилагане на принципа на случайния подбор при разпределението на съдебни дела¹

Гражданското наблюдение смята, че всички съдилища трябва да работят само с един унифициран за цялата страна компютърен продукт за разпределение на съдебни дела.

Пред Висшия съдебен съвет стои сериозна задача да промени цялостната организация на работата на съдебната система, насочени към прилагането на принципа на случайния подбор. Тя трябва да подобри интегритета между деловодните програми и софтуера за електронно разпределение на делата, като се използва само един за цялата правосъдна система компютърен продукт.

Настойчиво предлагаме на Висшия съдебен съвет да организира независима експертиза от външни специалисти, които да оценят всички използвани в момента програмни продукти за случайно разпределение. Експертизата трябва да анализира сключените договори за финансиране на всеки продукт, договорите за дарения, финансова стойност, разпространение, заплаща ли се такса за ползване, постигнати резултати, ефект.

Според нас е необходимо ВСС да осигури пълна съвместимост на общата програма² за случайно разпределение на съдебните дела с програмите на съдебно деловодство (регистратура), за да се подобри интегритета, избегнат грешки и рискове от манипулация.

Смятаме за наложително Висшият съдебен съвет да приеме решение и да задължи горестоящите административни ръководители:

- *Да извършват допълнителни проверки относно спазването на принципа за случайно разпределение на делата на всеки 6 (шест) месеца, съобразно правомощията им по чл.86, ал.1, т.1 и т.6 и чл.106, ал.1, т.1 и т.6 от ЗСВ.³*
- *Да проверяват всеки месец електронния архив за предходния месец на нисшестоящите звена.*
- *Да информират периодично (например на три месеца) горестоящия ръководител и ВСС за констатациите от проверките.*

¹ Документът е разработен в периода месец ноември 2012г.- месец март 2013г., като е обновен периодично с актуална информация. Анализът е консултиран с над 10 председатели на съдилища в Северна и Южна България.

² Приложима във всички 330 органа на съдебната система – съдилища и прокуратури.

³ Виж Анализ на обобщените резултати относно случайното разпределение на делата в Апелативен район – Пловдив, 01.01.2012г. – 01.11.2012г., <http://www.inspectoratvss.bg/bg/page/16>

Носител на Златен ключ 2007 за достъп до обществена информация

Висшият съдебен съвет и Инспекторатът към ВСС да:

- **Приемат план за проверки на всички нива в съдилищата до края на 2013г.** Проверката може да се планира по апелативни райони, за да се балансира ресурсите и да има предвидимост.
- **Организиран бързо ревизия в органите на прокуратурата от апелативно до районно ниво,** като се включат Националната следствена служба, военните прокуратури и новосъздадените две специализирани прокуратури.

През месец февруари 2013г. Сдружение „Център на НПО в Разград“ представи Междинен доклад за напредъка на съда в Южна България по време на Втората национална конференция „Правосъдие близо до хората“.⁴ Конференцията е организирана съвместно с Националния институт на правосъдието и подкрепата на Фондация „Америка за България“.⁵ Формулирани са препоръки **“ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО НА СЪДЕБНИ ДЕЛА НА ПРИНЦИПА НА СЛУЧАЙНИЯ ПОДБОР ЧРЕЗ КОМПЮТЪРНА ПРОГРАМА**⁶

1. *Да се унифицира процесът на случайното разпределение на делата във всички съдилища с един програмен продукт, одобрен от Висшия съдебен съвет.*
2. *При възлагането на обществената поръчка за създаване на софтуер за случайно разпределение на делата Висшият съдебен съвет да посочи като основен критерий за избор надеждността на информационната система и невъзможността тя да бъде манипулирана.*
3. *Висшият съдебен съвет трябва да осигури централизирано съхранение на базата данни за случайното разпределение на делата, преписките и книгата, постъпили в съда, прокуратурата и следствените звена. Опитите за манипулация и заобикаляне на принципа за случайния подбор да се разследват и наказват строго.”*

Центърът на НПО в Разград подпомага Националната НПО мрежа за гражданско наблюдение на съда. Мрежата е създадена през 2007г., като уникално гражданско обединение за подкрепа на съдебната реформа в България. В момента в мрежата участват над 65 граждански организации с опит в демократичните реформи.

Целта на националната мрежа е да развива и поддържа високи професионални стандарти в сферата на гражданското наблюдение на съда в България: www.watch.ngo-rz.org.

С подкрепата на Фондация „Америка за България“

Фондация „Америка за България“ подпомага развитието и растежа на динамичен частен сектор в полза на свободна и демократична България. Основана през 2008 година, Фондацията е наследник на Българо-американския инвестиционен фонд, създаден от Правителството на САЩ чрез Американската агенция за международно развитие. Грантовете, които Фондация „Америка за България“ предоставя, продължават отношенията на доброжелателство и приятелство между народите на САЩ и България.

⁴ <http://watch.ngo-rz.org/bg/catalog/category4/item29.html/>

⁵ <http://www.americaforbulgaria.org/page/home/>

⁶ <http://watch.ngo-rz.org/bg/catalog/category4/item29.html/> Стр.38

Носител на Златен ключ 2007 за достъп до обществена информация